

SSNR start digitaal onderzoeksarchief

ARTIKEL EN BOEKEN NA TIEN JAAR INTEGRAAL BESCHIKBAAR OP WEBSITE

WOUDENBERG – De Stichting Studie der Nadere Reformatie (SSNR) start een digitaal "Onderzoeksarchief Nadere Reformatie". Kern van de nieuwe web site vormt het overzicht van alle publicaties over de Nadere Reformatie. Foto RD, Anton Dommerholt

WOUDENBERG - Na tien jaar voorbereiding is het zover. De Stichting Studie der Nadere Reformatie (SSNR) start een digitaal "Onderzoeksarchief Nadere Reformatie". Artikelen en boeken zijn nu integraal te lezen, tot en met dissertaties van C. Graafland, T. Bienen en anderen. „Het project is nog maar in de eerste fase.”

Al tijdens een medewerkersdag van de SSNR in 1996 maakte bestuurslid drs. F. W. Huisman zijn plannen bekend voor digitalisering van bronnen van de Nadere Reformatie. Een projectgroep van de SSNR onder zijn leiding ging ermee aan de slag. Leden waren J. Huisman (webmaster van de George Whitefield Stichting), C. van Brummelen (bestuurslid van de Stichting Reformatica) en A. Bahlman (van Novatrix, een studentenbedrijf voor webdesign in Veenendaal). Bij het scannen en afwerken van de digitale teksten vervulde J. K. Abbink uit Vriezenveen een sleutelrol. Eerder verzorgde hij voor het Instituut voor Reformatieonderzoek de digitale editie van de complete werken van J. Calvijn in het Latijn en het Oudfrans.

De site (www.ssnr.nl) heeft als naam "Sleutel tot de Nadere Reformatie" - een knipoog naar de "Sleutel der devotie" van Willem Teellinck, de vader van de Nadere Reformatie. Op de website moet de kennis over de Nadere Reformatie en het gereformeerd piëtisme in Nederland worden gebundeld.

De Nadere Reformatie en het gereformeerd piëtisme staan volgens Huisman al jaren volop in de belangstelling. „Niet alleen bij personen of kerken die zich de erfgenamen voelen van de geestelijke erfenis van deze piëtistische stroming, maar ook bij tal van onderzoekers. Ook groeit de belangstelling voor het algemene verschijnsel Nadere Reformatie en voor diverse thema's daarbinnen, zoals de opvattingen over opvoeding, zending, letterkunde, de joden of het chiliasme.”

Bibliografie

Kern van de nieuwe website vormt het overzicht van alle publicaties over de Nadere Reformatie. In 2001 is een eerste poging gedaan om de vele publicaties over het gereformeerd piëtisme bibliografisch te ontsluiten. Dit leidde tot de publicatie van de "Bibliografie van het gereformeerde piëtisme in Nederland tot circa 1800" (BPN).

Van meet af aan was het de bedoeling om deze bibliografie ook digitaal beschikbaar te stellen, stelt Huisman. „De BPN is nu als een doorzoekbare catalogus op de website te vinden. De digitale bibliografie is tot 1750 artikelen en boeken gegroeid. De in de BPN opgenomen publicaties zijn deels voorzien van een samenvatting.

Door de extra indexen kan de gebruiker moeiteloos op verschillende manieren zoeken. Met behulp van de toegevoegde trefwoorden en rubrieken kunnen ook verwante publicaties worden gevonden.”

Een selectie van de literatuur is bovendien nu compleet digitaal beschikbaar. In het "Onderzoeksarchief Nadere Reformatie" is de volledige tekst opgenomen van een gedeelte van de literatuur over de Nadere Reformatie. Hiermee komen in één keer ruim 4000 pagina's digitaal beschikbaar. Het gaat om bekende bundels die verschenen zijn bij uitgeverijen als Boekencentrum, De Groot Goudriaan en Bolland, en die al lang zijn uitverkocht. Daarnaast dissertaties (onder andere van T. Brienens, G. van den End, J. van Genderen, C. Graafland en L. F. Groenendijk) en belangrijke tijdschriftartikelen.

Huisman zegt verheugd te zijn dat de auteurs of hun erven en de betrokken uitgevers welwillend hun medewerking hebben verleend om dit mogelijk te maken. Het is alles nog maar de eerste fase van het onderzoeksarchief. „Bij elkaar gaat het bij de start om ruim honderd boeken en artikelen. Het is de bedoeling om dit aantal het komende jaar aanzienlijk uit te breiden. De publicaties in het onderzoeksarchief zijn professioneel gescand en volledig doorzoekbaar. Ze worden in pdf beschikbaar gesteld. Persoonlijk mag iedereen er gebruik van maken, maar verspreiding of commercieel gebruik is niet toegestaan.”

Andere links

Het is de bedoeling dat er op den duur ook andere links genoemd worden. Er zijn immers tal van websites die ook oudvaders digitaal beschikbaar stellen. Huisman zegt dat er goede en minder goede sites zijn, waarvan sommige een fragmentarisch karakter hebben. De SSNR wil de teksten echter professioneel verwerken. In de toekomst denkt Huisman ook aan het vermelden van een overzicht van onderzoekers, zodat men precies weet wie met wat bezig is.

De ambitie van de SSNR met de website reikt verder dan wat nu in de eerste fase zichtbaar is. De site wordt gezien als een platform waarop alle verspreide informatie over het gereformeerd piëtisme en de Nadere Reformatie wordt gebundeld. Er wordt achter de schermen al geruime tijd gewerkt aan een complete bibliografie en catalogus van de Nederlandse vroomheidsliteratuur die tot circa 1800 verscheen. Dit bestand zal onder de naam "Pietas" ter zijner tijd een plaats krijgen op de website.

Volgens Huisman is de website een goed voorbeeld van de huidige aanpak bij wetenschappelijke bibliotheken om niet alleen catalogi aan te bieden, maar ook de volledige tekst van de daarin opgenomen literatuur. „Dit sluit nauw aan bij recente Europese aanbevelingen aan de lidstaten om op grote schaal het historische en culturele erfgoed te digitaliseren en online toegankelijk te maken.”

Vertaalde puriteinen

De SSNR vindt dat dit ook met de werken van de nadere reformatoren en de vertaalde puriteinen moet gebeuren. Dat kan dan leiden tot een "Tekstarchief gereformeerd erfgoed". De omvang van dit werk is aanzienlijk en ligt financieel nog niet direct binnen het bereik van de stichting.

De website is niet alleen gericht op het (door)geven van informatie. De stichting hoopt dat de site ook een rol in de communicatie gaat vervullen. Hierbij gaat het niet

alleen om het beantwoorden van vragen, maar ook om onderling contact tussen onderzoekers of geïnteresseerden. „We hopen dat de website de kennis van het gereformeerde erfgoed een stimulans zal geven. Maar nogmaals, het is nog maar een eerste fase. Er is nog veel werk te verrichten”, aldus Huisman.